

ACTUELE THEMA'S IN DE AARDAPPELTEELT

Tijdens de studiedag akkerbouw die de Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling organiseerde in Ninove had Kürt Demeulemeester van Inagro en PCA het over enkele actuele thema's. – Patrick Dieleman

Bintje blijft met meer dan 40.000 ha in 2013 het meest geteelde ras in België. Toch maken enkele andere rassen een geleidelijke opgang. In figuur 1 zie je duidelijk dat Fontane aan populariteit wint. Het ras stak vorig jaar Innovator voorbij. Het areaal Challenger kende in 2013 bijna een verdubbeling.

Vrijlevende aaltjes en wortellesieaaltjes komen meer voor op lichtere bodems

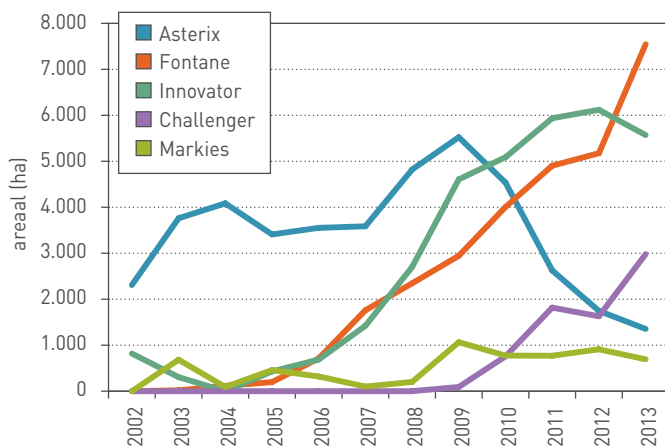
Fontane

Fontane is het resultaat van een kruising met Agria. Het ras erfde de mooie bakkleur van Agria, maar ook de hogere gevoeligheid voor bacterierot. Het is een middellaat ras dat resistent is tegen *Globodera rostochiensis* type 1 en 4. Omdat Fontane weinig knollen per struik oplevert, wordt bij dichter geplant dan Bintje (bijvoorbeeld 75 x 34 cm). Na een groeistilstand bestaat er risico op holle knollen en ook de gevoeligheid voor stootblauw is vrij hoog. Wegens de gevoeligheid voor bacterierot moet er in het begin van de bewaring voldoende aandacht geschonken worden aan het drogen en wondhelen. Bij 6,5 °C is bewaren mogelijk tot april-mei. Een zeer sterk punt is het opbrengstvermogen dat in de rassenproeven steeds enkele procenten hoger ligt dan dit van Bintje. Gemiddeld in 16 rassenproeven lag de opbrengst +50 mm van Fontane 37% hoger dan bij Bintje. Dat dit verschil in opbrengstvermogen in de praktijk minder tot uiting komt, wijdt Demeulemeester aan 2 redenen. "In de praktijk wordt Fontane nogal eens iets wijder geplant. Bovendien is Fontane wel resis-

tent tegen aaltjes, maar toch is het ras niet tolerant." Kürt maakte duidelijk dat Fontane, net als andere resistente rassen, het aantal aaltjes vermindert. Toch kan het schade ondervinden bij hoge aaltjesdruk, omdat dit ras niet tolerant is. Simulaties wijzen uit dat het hogere opbrengstvermogen pas tot uiting komt wanneer men op hetzelfde perceel een tweede keer Fontane teelt, omdat dan de aaltjesdruk wel al is afgenomen.

Innovator

Dit is een middelvroeg ras met lichtgeel tot crèmekleurig vruchtvlees. Het is resistent voor *Globodera pallida* type 2 en 3, maar is zeer gevoelig voor kringerigheid. Innovator heeft een zeer goede

Figuur 1 Evolutie van het areaal (in ha) van enkele nieuwere aardappelrassen - Bron: productieenquête PCA

bakkleur, uitstekend voor frieten van het McDonald's-type. In zware grond zijn er 20 eenheden stikstof meer nodig dan bij Bintje en de plantafstand moet nog nauwer zijn dan bij Fontane: 75 x 32 cm.

Bij de bewaring moet je de kiemremmer kunnen vergassen. Innovator is immers gevoelig voor schilbrand. Het ras verdraagt dus geen poedervormige of vloeibare kiemremmers. Hierbij moet de kiemremmer zo goed mogelijk verdeeld worden. Dit ras is zeer kiemlustig en gevoelig voor interne kieming. Uit proeven met maleïne-hydrazide blijkt dat een toepassing begin augustus zeer nuttig is ter preventie van interne kieming.

Challenger

Ook Challenger is een afstammeling van Agria, en dus gevoelig voor rot bij de bewaring. Opdat het pootgoed vlot zou aanslaan, mag niet rechtstreeks van uit de koeling worden geplant en moeten de knollen witte punten vertonen. De poot aardappelen mogen niet bij temperaturen lager dan 5 °C worden bewaard. De plantafstand en de bemesting zijn zoals bij Bintje. Dit ras is niet gevoelig voor schilbrand. Afgaand op de resultaten van 8 rassenproeven liggen de opbrengst en ook de opbrengst +50 mm gemiddeld 18% hoger dan die van Bintje. Omdat dit een ras is met potentieel zal Inagro/PCA het komende seizoen ook praktijkpercelen opvolgen.

Aaltjes

Kürt Demeulemeester stond verder ook stil bij de vrijlevende aaltjes (paratrichodorus en trichodorus, dat tabaksratelvirus kan overbrengen) en wortellesieaaltjes (*Pratylenchus penetrans*). De frequentie neemt vooral toe op zandgronden en lichte zandleem, omdat ze daar meerdere cycli per seizoen kunnen doormaken. Een typisch beeld is de verstoorde opkomst. Daarom is de eerste reflex nogal eens dat het pootgoed niet deugt. Uitsluitel is enkel mogelijk na onderzoek van grond- en wortelstalen. Omdat deze aaltjes minder gedijen in een verdichte bodem is het probleem doorgaans kleiner op de wendakkers. Bestrijding bestaat vooral uit preventie door een voldoende grote vruchtafwisseling. Daarbij moet men ook nagaan of de voorziene groenbedekkers de aaltjes niet vermenigvuldigen (bijvoorbeeld via www.aaltjes-schema.nl). Om verdere verspreiding te voorkomen kunnen de aaltjes verlamd worden met een granulaat. Vanaf mei ingezaaide tagetes geeft een zeer goede bestrijding voor pratylenchus, maar uiteraard verlies je daardoor een teeltjaar. ■

POMMAK

Demeulemeester vertelde dat het markt-informatiesysteem Pommak in 2013 kon proefdraaien met 95 Vlaamse telers en 4 afnemers. De deelnemers krijgen inzage in de afgesloten transacties, en dit voor meerdere rassen.

Inschrijven kan via www.pcainfo.be.
Deelnemen kost 30 euro per jaar.